

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gregorii Turonensis liber in gloria martyrum - Cod. Aug. perg. 67

Gregor <Tours, Bischof, Heiliger>

[S.l.], [10. Jh.]

Liber quartus de virtutibus sancti Martini episcopi atque confessoris

[urn:nbn:de:bsz:31-7255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-7255)

- xxxii. De incendio urbis pietauę.
- xxxiii. De puero a febre sanato.
- xxxiiii. De leudulfo a mente ac debilitato.
- xxxv. De homine iuncto.
- xxxvi. De muliere obmutescente.
- xxxvii. De frigore & icis sanatis.
- xxxviii. De caecis. eneguminis. ac paralyticis.
- xxxviiii. De carcerariis absolutis.
- xli. De mauro muto.
- xlii. De contractis. & carcerariis laxatis.
- xliii. De alio contracto.
- xliiiii. De febricitantibus.
- xlv. De principio a mente.
- xlvi. De caeco & contracto. Ito
- xlvii. De omnibus membris multa
- xlviii. De incendio burdegalensis urbis sc̄i meritis extincto.

**SALUBER
RIMO
HORTAV
PROPHETA**

NOS ADMONET DICENS.

Honorandi sunt amici tui d̄s. Nihilominus & in alio psalmo. qui timentes d̄nm magnificant. beatitudi copulantur domus & erne. Ergo p̄spicue pat̄ & intellectu humano. quod admonentur quiq. non solum minus criminati. uerū & iam noxialib. criminibus dedita. cultū reuerentiae reddere amicis d̄i. Quae res non solum in presenti saeculo tribuit beneficiū. uerū & iam praestit & refrigeriū in futuro. Nam cū sepe uideamus. uirtutū insignia. p̄dire d̄ & uulsi beatorū. non immerito cōmonemur. debitam honoris reuerentiā impendere.

**INCIPIT LIBER QUARTUS
DE VIRTUTIBUS S̄CI MARTINI
EPISCOPI ATQ. C̄FESSOR.**

a quibus non desistimus infirmita-
tū remedia flagitare. Quorum
p̄cib, & ipsam peccaminū remissio-
nem n̄ dubitamus adipisci. Et n̄
modo hanc mereri. uerum & iam
ab infernalib, supplicis. eorū int̄-
uentu saluari. Confidim enim qđ
sicut hic morborū generare se-
cant. ita illic se uas tormentorum
poenas auertant. Et sicut hic
mitigant febres corporeas. ita
illic restringant flammās aēer-
nas. Et quomodo hic luride le-
prae ulcera sordentia mundant.
ita illic delictorum maculas
mederi. suo interuentu optineant.
Ac sicut hic mortuorū cadauera
ad uitā resuscitant. ita illic pec-
cato sepultos. ex acharonticis sta-
gnis. manu iniecta erutos. uitae
& eterne restituunt. Quo circa.
dū unus quisq. laetificatur in
gaudio. pprio sub patrono. tunc
impensius honorē reddit debitū.
cū se senserit ab infirmitate

qua deinceps. ei uirtute munda-
tū. Sicut nunc debeato. ac toto
orbe peculiari patrono martino
antistite. & nos & innumeri popu-
li sunt expti. Et ut in aignaua
mentis nr̄ae. pmittere eū sic ue-
nerari. ut de & amicū dī. Qui
tantis nos morborū oppressos
generibus. plerumq. restituit
sanitati. **DE DOLORI VENTRIS. M.**

Nuperrimo tempore. uentris
dolorē incurri. Et licet n̄
usq. quaq. dabit solutionē. tam
doloris matū. in illis interaneo
rū flexuosis recessib, uagabatur.
Adhibui fateor saepius balneas.
atq. res calidas. super ipsas alui
torturas ligari faciebam. Sed
nihil mederi poterat infirmita-
ti. Sexta iam dies illuxerat.
quod magis ac magis dolor in-
ualecebat. Cū mihi uenit in me-
moria mea. ante paucos annos.
sicut in libro secundo huius ope-
ris continetur scriptū. me ab

hoc dolore. sci uirtute fuisse sana-
tu. Accessi temerarius. ad locum
sepulchri. pietusq; solo. oratione
fundo. atq; secretis appendentib.
uelis. unū subuestimento inieci.
crucis ab hoc signaculo in aluo de-
pinxi. protinus dolore sedato sanus
Abscessi. 11.

DE LINGUA ET LABIIS MEIS.

Quodā uero tempore. lingua mi-
hi grauit̄ irriguerat. ita ut
plerūq; dum loqui uellem. balbuti-
re me faceret. Quod n̄ mihi sine
impp̄rio erat. accessi ad tumulū
sci. a eplignū cancelli. linguam
impeditā traxi. Protinus tumore
cōpresso. conualui. Intumuerat
enim ualide. & totū palati reple-
uerat antrum. Deinde post die-
tertū. labium mihi exilire gra-
uiter coepit. Accessi iterū. que-
rere sosp̄itatē ad tumulū. Tactōq;
adpendentib. uelis. protinus ste-
pit uenae pulsus. Et credo mihi
haec. ex habundantia sanguinis

euenisse. Non tamen sanguinem
innuere stuidi. ppter sci uirtu-
tē. nulla tamen mihi ultra mo-
lestia. fecit haec causa. 111.

DE CONTRACTO ET CAECO.

Ad festiuitatē uero que mense
quinto celebratur. adueniens
quidā. cuius digiti in palma con-
traxerant. oratione facta. digi-
tis directis. abscessit. Mulier ue-
ro caeca. post octo annos. pstrata
solo. corā sco sepulchro. illumina-
tis oculis. repedaui in locū suū.
Tres tunc energumini. sci obten-
tu mundati sunt. 1111.

DE PUERO A FEBRE SANATO.

Oeniq; puerulus paruulus. gra-
uabatur a febre. & ex esis me-
bris. cū nullū acciperet cibum.
in hoc erat ut sp̄m exhalaret.
Concurrat ad me pater. cū lacrimis.
cui ego indicaui. ut delato ad ba-
silicā. nocte tota uigilaret. Quod
cū fecisset. statim puerū sanū. p-
uirtutē antistitis sci recepit.

V. DESERVO THEUDULFI.
Eo anno. idē childeberti regis
tertio decimo. ad festiuitatē
que debetō eius transitu cele
bratur. seruus theudulfi cuius
turomici. custos siulli pecoris.
du nocte circa gregem creditū
excubare. ne quiddā ex eo aut
bestia raperet. aut fraus fu
ris auferret. oculis subita cali
gine inter fusis. lumen amisit.
Qui sex annos in cecitate duras.
ad hanc festiuitatē aduenit.
Post tertium uero diem. scī uir
tute illuminatus. a domino e
dimissus ingenius. **VI.**

DE MULTIS INFIRMIS SANCTIS.
Anno quoq. quarto decimo
regis sup scripti. adueniente
solemnitate scī. duodecim pa
ralytici directi. tres caeci il
luminati. quinq. energumini
emundati sunt. Affuit huic
festiuitati. & aridius lemou
cinae urbis abba. cuius insu

perioribus libellis meminimus.
Per que dñs paralytica unam. que
pro to annos carrucae supposita.
in atrio beati confessoris decu
buerat. directis uestigis restau
rauit. Nam assererat ipse uir
di. sensisse se quasi beati mar
tini manu. cū infirmas mem
bra. imposito signo crucis. tac
tus saluari palpare. Ad uene
rat & iam in hac festiuitate.
& florentianus maior. cū ro
mulfo palatu comite. quibus
non parua admiratio fuit de
gloria confessoris. p que dñs
talitunc miracula. dignatus
ē operari. **VII.**

DE UUA APUD GALLICIAM.

Et quia florentiani maioris
memoriam fecimus. quid ab
eo didicerim. nefas puto tace
re. Tempore quodā. causa le
gationis galliciam adit. atq.
admironis praesentiā acce
dens. negotia patefecit in uin

Erat enim eo tempore. miro
 rex in ciuitate illa. in qua deces
 sor eius basilicam sc̄i martini aedificauerat. sicut in libro primo. huius operis exposuimus.
 Ante huius aedis porticu. uitium camera extensa p̄ traduces. dependentibus uuis. quasi picta uernabat. Sub hac enim erat semita. quae ad sacre aedis ualuas. peditem deducebat. Cūq; rex sub hac praeteriens. orationis gratia hoc templum adiret. dixit suus. Cauete ne contingatis unū ex his botrionibus. ne forte offensam sc̄i antistiti incurratis. Omnia enim quae in hoc habentur atrio. a psi sacrata sunt. Haec audiens unius pueroru. ait infra se.
 Utrum sint haec huc sc̄osa sacra ignoro. unū scio. quia de liberatio animi ē. ab his ueser.
 Et statim iniecit manu. caudam botrionis coepit inci

dere. Protinusq; dextra eius ad herens camerę. Arente lacerto dirigit. Erat enim mimus regis. qui ei puerba iocularia. lētiam erat solitus excitare.
 Sed non eum adiuuit ea chinns. Aliquis. neq; praestigium artis suae. Sed cogente dolore. uoces dare coepit. ac dicere. Succurrite uiri misero. subuenite oppresso. releuate appensum. & sc̄i antistiti martini uirtute. p̄ me deprecamini. qui tali exitu crucior. tali plaga affligor. tali incisione disiungor. Egressus quoq; rex. cum rem quae acta fuerat didicisset. tanto furore contra puerum ē accensus. ut ei manus uellere incidere. si a suis prohibitus non fuisset. dicentibus. in mimo iocularium p̄terea famulo tuo. noli ore iudicio di. tuā aduungere ultionem. ne forte iniuriam quā minaris

puero. in te re tor queas. Tunc
ille compunctus corde. ingres-
sus basilicam. prostratus coram
altario scō. cū lacrimis precem
ad dñm fudit. Nec ante pau-
mento surrexit. quam flumē
oculorum. huius paginā delic-
ti delere. Quo a uinculo. quo
nexus fuerat absoluto. & in ba-
silicā ingresso. rex eleuatur
solo. Et sic recipiens in colomē
famulum. palatium rep̄uit. Te-
statur autē maior p̄fatus. hoc
se ab ipsius regis relatione sicut
actū fuerat cognouisse. Sic enī
gloriosus pontifex. suā illustrat
urbem miraculis. ut de cō non
sentiat alienis. **VIII. DE BA-**

SILICA SĒI. APUD VRBĒ SANCTON.

Praesenti uero anno. pallidi
us sanctonicae urbis ep̄s. sc̄i hu-
ius confessoris reliquias exp̄uit.
Construxerat enim in eius hono-
rem basilicam. quā his pignorib,
consecrauit. Meruitq; ibi suspi-

cere mirabilia. qua sepius urbs
ppria habet experta. Nam post
duū aut trium mensium curri-
cula. literas eius accepi. in quib.
indicauit. tres paralyticos. con-
tractis pedib, aduenisse. Qui
statim ut in basilicā ingressi. o-
rationē fuderunt. directis ve-
stigis sanitati sunt redditi. Duo
caeci in eo loco lumen recipere.
facta oratione meruerunt.
Et amplius quā duodecim. a fe-
bre frigora. depulso tremo-
re conualuerunt. **VIII.**

DE DUOBUS DESINTERICIS.

Duo de pueris nr̄is. clericus
scilicet de gauualdis. & laicus
theodorus. de sutteriā cum fe-
bre patiebantur. Et in tanto
lassati morbo. erant. ut non ali-
ter nisi manib, aliorū. cū de-
gestionis necessitas aduenisset.
abstractos subleuarentur. Sed
de sepulchri puluere hausto.
statim conualuerunt. **X**

DE PATENIS QUAS SCS EXHIBUIT.

Est & apud nos patena. colore
 saphyri. quam dicitur scs de
 maximi imperatoris thesauro
 detulisse. De qua sup frigore
 ticos. uir tuus sepe pcedit. Nam
 in accessu februi quis positus.
 qui cū tremore fieri sol & adue
 nerit. ut de ea aqua hauserit.
 mox sanatur. Est & apud con
 datensem uicū. alia eque patē
 na. ascō exhibita. m& alio cris
 talino. simile infirmis benefici
 um pbens. si fidelit̄ expectatur.
Bolido unus de notariis nr̄is. cū
 stomachi lassitudine. animo
 turbatus erat. ita ut nec scri
 bere iuxta consuetudinē. nec
 excipere. & que ei dictabantur
 uix poterat recensere. Tunc
 cū sepius uerbis increpar&ur.
 sup hanc bexti uiripatenā. quā
 nobiscū eē dixim. aqua fudit.
 ipsamq; ore transponit. Mox
 sensu suo redditus. opus offi

ci sagacius quā consueuerat.
 expediebat. **XI. DE BLIDI**

RICO. CUI FILII N̄ ERANT DATI.

Sed quid mirum. si sensa aduer
 sitate turbata reddi homini
 bus. qui sepius sterilitatē. in
 fecunditatē conuertit. blidi
 ricus quidā. carnoteni terri
 torii cuius. accepta uxore. ut
 dono di. perorationis suae ple
 ditat&ur orabat. Sed nihil
 ex ea germinis merebatur
 accipere. Tricesimus & enim
 annus curriculū expedierat.
 uxore sterili permanente.

Cum uir saluberrime pro ani
 mae cōmodo tractans. ait uxo
 ri. Ecce secutu qd̄ utimur.
 p̄teriens ē. & nulla int̄ nos
 soboles gignitur. que nobis
 deficientib;. congestū laboris
 nr̄i. debeat possidere. Nece
 dā inquit ad basilicā sc̄i mar
 tim. & eam faciam heredē mi
 hi. ut liberis abnegatis. uel eū

eodē quē habere poterō. possi
deam infuturo. Consensit mu
lier sapiens. uiri prudentis con
silio. Nec mora. p̄ceditur ad ba
silicam sc̄i. fusāq. oratione. in
uitat. abbate secū domū acce
dere. Quo accedente. tradi
dit ei omnem possessionē suā
dicens. Sint haec om̄a penes
sc̄i martini ditionē. quē habe
re uidear. Et hoc tantū ex in
de uitar. ut de his dū aduixero.
alar. Consignatisq. rebus. coe
git abbate manere ibi. Mirum
dictū. post triginta ut dixim.
annorū curricula. in ipsa qua
res suas basilicae tradidit no
cte. cognouit uxorem suam.
Quē concipiens. peperit filium.
sed & deinceps alios habuit.
Quod n̄ ambigitur. ob uirtutem
sc̄i praestitū huic. qui acceptis
filus. p̄fussit. Verū tamen n̄
refragauit p̄missione homo ille.
sed eis alia loca tribuens. quē

primū sc̄o largitus fuerat. con
firmavit. **XII. DE CAECA**
APUD TURNAEENSEM VILLAM.
Apud turnaensem uero. ceno
manici territorii uilla. quē
nunc in ipsius sc̄ae basilicae diti
omb. r̄e in & ur. mulier quēda.
dumurna caecitate detenta. &
senio p̄grauata. ad oratorium
uillae ipsius residens. dū stipe
p̄er̄e. ac assidue sc̄i martini
nom̄ inuocare. quada nocte
dominica. coepit oculis ei ad
lore compungi. Tunc illa p̄stra
ta corā sc̄o altario. erumpente
sanguine. lumen recepit. Ne
rum tamen. reliquiae in ipso
loco. beatissimorū aptorum.
idē p̄er̄i. & pauli habentur.
Sed haec asserebat. uirtute se
sc̄i antistiti fuisse sanata. Ne
rū tamen fides nr̄a r̄e in &. in
multorū sc̄orū uirtutib. unū
d̄m operari. & nec illos disiunc
tos uirtutib. quos caelo pares.

miraculis dñs aequalis reddit in
terris

XIII. DE MANU ARIDA RESTIT.

Ad festiuitate uero illam. cū au
mearius autisiodorensis urbis
pontifex. affuit. quidam manu
arida. contractamq. detulit.
Sed post diem tertiam festiui
tatis. redintegratā domū re
portauit.

X. IIII.

DE BAUDIGISILIO DEBILI

Baudigisilus quidam ex andega
uensi territorio. baudulfi filius.
uici genensis incola. dū humo
ris seu uaculo sauciatur. debi
litate occubuit. Isq. cū a patre
pauperes sine operis beneficio
pascere & ut basilicæ scī mar
tini lumina osculareretur. patrē
lacrimis obortus efflagitabat. Qui
nec moram nau positū. quia ue
hi altera euectione n̄ poterat.
ante pedes scī. idē foris sepulchrū.
filiū deuotus exposuit. Qui p̄ di
es aliquos orationi uacans. & scī

auxiliū poscens. a mota debilita
te restituitur. Sicq. cū genitore.
domū in eolomis restitutus ē.

X. V. DE NOMINE Q. C. R. A. U. O. U.

In ausiensi quoq. territorio. e
rat homo caelestis nomine. cū
multa erant apium aluearia.
Ex quib. cū examen egressū alta
conscendens. longinqua p̄ e
rre. & ille sequens nullū pror
sus capiendi optineret effectū.
p̄stratus solo. scī martini nom
inuocabat dicens. Si uirtus
tua beatissime confessor. hoc
examen & uinere uoluerit.
illudq. ditioni meę reddide
rit. que in posterū ex opera
ta fuerint. mel usib. meis su
mā. caeterā uero basilicæ tuæ
ad luminaria. cū omni solidi
tate dirigam. haec effectus. cū
adhuc terre decumberet. sta
tim examen apium. sup unā ar
busculā que iuro erat. p̄xima
decidit & incidit. collectumq.

& in alucari conditū. domū de-
tulit. De quo infra duos. ait
tres annos. multa congregavit.
Ex quib. cum iam plus quā ducen-
tas cere libras. aggregatas ha-
beret. rumor hostilitatis ob-
ortus ē. At ille ne uotū suū
perire cerneret. caeterā fossā hu-
mo operuit. Pace quoq. reddi-
ta. diaconū nr̄m ut eam p̄ce-
ret. arcessiuit. Erat tunc cū
eo puer. qui remū grauissimo
dolore dēinebatur. Quia ce-
cedens ad iurū. & cognoscens
ab ore ei que gesta fuerant. ce-
ram que terra latebat. detegi-
iubet. Puer uero qui dolore.
que dixim patiebatur. accep-
tos sarculo. ut terrā foderet.
ait. Si tu pp̄tius sc̄e marti-
ne. ad hoc munus hominis hu-
ius aspiciendū contingat uir-
tus tua renes meos. & sis mihi
salus. cū hanc detexero caeterā
Et percussit sarculo terrā. so-

nuit osciculū remū ei. & statim
omnis dolor ablatuē. Et sic
in colomis. cū hac cera. beatae
basilicae praesentatus ē. **xvi.**

DE ABSOLUTIONE VINCTI.

Homo quidam urbis tironicae.
iudicij culpabilis exiit.
quem in uincula compactum.
custodire p̄cepit. Ad uenien-
tib. autē dieb. sc̄is dominicae
resurrectionis. iussit eū iudex
ipse in ulteriore ligeris flumi-
nitate. in aliarū & rudi custodi-
am. Ducebatur igitur. n̄ solū
catenis colla reuinctus. uerū
& iā post tergū manib. colliga-
tis. Cumq. ad ripā nominati
annus aduenissent. & nau-
gū quo transire deberent
prestolarentur. atq. ille sc̄i
martini auxiliū incessabili-
ter flagitare. uisū ē repen-
te custodib. quasi ab aliquo
capite uerberatus fuisse.
Protinusq. in terrā ruunt. ac

catenae que iunctū tenebant
 hominē. confractę sunt. laxa
 te uero corrigiae. de manu
 soluiuntur. Ipse autē liberū
 se sentiens. decumbentib, ad
 huc solo hominib, secessit ab
 eis. & sc̄ae ecclesiae limen in
 gressus ē. Sicq, a iudice rela
 xatur. Terebant enim nonnul
 li his dieb, & apud pietauē
 sem urbē uinctos. a berga stu
 locarce rali fuisse resolutos.
 Quod ambigū potest. quia u
 triusq, confessoris uirtus. utraq,
 urbē. sacris potuit illustrare
 miraculis. **X. VII.**

P **DE PUERO CAECO.**
 uerulus paruulus.
 nomi ne leoduualdus. ser
 uis eius de baudelu. uico an
 degauensi. cui crouio antiqui
 tas nomen indidit. Postquā
 renatus ex aqua & spū sc̄o. cū
 reliquis infantib, ludū in pla
 tea exercens. ut & as illa patit.

huc illucq, discurre & subito cō
 motus. cū imp & uentus. & pul
 uerē eleuans. oculos infantis
 impleuit. Qui cū cecitate p
 cussus dolorib, cruciatur.
 apparuit auiac ei uir quida
 p̄ somnū dicens. Uade inquit
 ad basilicā sc̄i martini & reci
 pi & uisū puer iste. Nec mora
 tamulier. fide plena. uenit ad
 festiuitatē. recepitq, illumi
 natū uirtute pontificis. nepo
 tem suū. **X. VIII.**

H **DE PUELLA CIECA.**
 uuis & enī urbis territoru
 puella. uiliogundis uocabu
 lo. simili conditione cecatur.
 ō uenim cū reliquis puellulis.
 p̄stratas uille ludū exercen
 do discurre & uenti uolen
 tia puluere eleuto. opple
 uit oculos ei. Que statim ue
 xata dolorib, p̄c̄uit a paren
 tib, suis. ut eam ad basilicā sc̄i
 martini deducerent. Quo fa

cto. p̄tinuis ut orationē pro ea fu-
derunt. illuminata ē. Nobis
quoq. egredientib. de sc̄is mis-
sarū solēmb. occurrerunt si-
mul p̄fatus puer atq. puella.
dicentes se hora ipsa. lum̄ uir-
tute beati antistiti recepisse.
Quod nob. magnū praestitit gau-
diū credentib. qđ nos uirtus
beati c̄fessoris. sit uisitare di-
gnata. **XVIII.**

I DE CONTRACTO ET CAECO.
Itouius aut. quidā. ex infantia
sua membris debilis. acceden-
te febre cecatus ē. Sed ad su-
periore festiuitatē ueniens.
directis membris. lumine tam̄
adhuc dempto. discessit. Sed
cū adhuc iterū regressus fuisset
ad solemnitatē. exemptis
tenebris. lumine datus exort̄.

XX. DE ALIO CAECO.
In hac etiam festiuitate. & leu-
dardus. seruus eumeri nam-
nāice urbis diaconi. cū sex

annos caecitatis fuisset & catena
constrictus. ad basilicā accedens.
uirtute beati c̄fessoris illu-
minatus ē. Per uisionē enī som-
ni admonitus fuerat. ut hui-
us sc̄i basilicā flagitare & anti-
stis. **XXI. DE EULOGIIS. Q̄S**
MOTHARIUS Q̄STORI SUST.

Quidā decub. tironicus. dū
ad regis occursum p̄perare &
uas cuiusno. unūq. panē ad sepul-
chrū. una mansurū nocte depo-
suit. ut scilicet in itinere posi-
tus. hoc haberet salutis p̄sidium.
Quib. ex inde assumptis. iter
carpere coepit. factum
ē aut. ut m̄ & atū requi-
rens. hominis cuiusdam
ingredere & ur. hospitium. Depo-
sitisq. sarcinis. mulier que habe-
bat sp̄m in mundū. beati mar-
tini aduentū. uocib. in m̄sis ad-
nuntiare coepit. ac dicere.
Quid nos p̄sequeris se. e. quid
nos erucias serue dī. tunc hos

pes ille qui uenerat. accepto ca-
 lice. paululu uin de uase illo
 aufert. & frustu benedicti pa-
 nis effractū. posuit in eo. Quod
 ubi mulier illa. que de ba cha
 batur accepit. mox cū sangui-
 ne eicto demonio. saluata ē.
 Alia in eoloco mulier. que diu
 a frigore egrotabat. accepto
 ab hac benedictione modica.
 ut sumpsit sanata ē. **XXII.**

DE CAECO AC DEBILI SANATO.

Sigleuius incola baccasinus.
 cū in rure positus. quēdā ope-
 rarētur. cōmoto uento. pauore
 pculsus. coepit tremere. ac
 membris omnib. destitui. Uo-
 ciferari & iā. & sibi mortē im-
 minere testabatur. Interea
 concurrentib. uicinis. a dex-
 pectacutū tale. ipse inter uo-
 ces. & ululatus contractis ner-
 uis. debilitatur a dūtegrū.
 Et nō solū eiusus artiuū de nega-
 tur. uerū & iā. & ipso lumine

caruit oculorū. Post quande
 cum uero annos. dū in hac in-
 felicitate degeret. ad festiui-
 tatē scī martini adueniens.
 solidatis membris. oculisq;
 receptis abscessit. **XXIII.**

DETRACTA ET CAECA SAN.

Nec dissimile uirtutē. muli-
 er ermingundis. a ndegauen-
 sis cuius. uicincola eroueen-
 sis. contracta a ceeca. in hac
 festiuitate directa. illumi-
 nataq; discessit. Sed & chari-
 mundus. ex bricellonno debi-
 lis ueniens. uirtute beati an-
 tistitis. redintegratus ē. **XXIII.**

DE PLURIMIS CAECIS SANAT.

In huius & iā solemnitate. uir-
 tutes nōnulli cooperante
 xpi grā praesenserunt. Nam
 leodomundus ceecus. post sep-
 tē annos adueniens. basilicā
 scī illuminatus ē. In sup alii
 tres ceeci. in hac festiuitate.
 uisū popem beati antistitis

receperunt. energumini ple
riq; mundati sunt. **XXV.**

DEPUELLA A FEBRE SANATA.
Eomis prbr in riuernacula. cū
aduullula urbi proxima. a
parentib. ulnis deportata se
cessisset. u. febris opprimit.
Et die a nocte. ualde in mor
tis discrimine cernitur. Quā
uidens prbr. examinari uo
lentia morbi. nocte ascenso
equite. ad basilicā scī confes
soris accessit. Pulsansq; ostiū
cellule. in qua aedituus qui
escebat. iurū suscitare nequi
uit. Cumq; basilicā scā in
gredi non ualere. corā absi
da sepulchri. fudit orationē.
Collegitq; parū de puluere
terreno. quod secū fide. ple
nus euexit. Cumq; delictū. ut
puellule adbibendū ptulit.
ptinus febris abscessit. **XXVI.**

DE CARCERARIIS ABSOLUTIS.
Fuerat nobis causa quecūda

childeberti regis adire p̄senti
am. Pergentib. quoq; nobis iter.
ppagūremensem aggressi
sumus. Repperimusq; homi
nē quendā. qui nobis relatu
suo. patefactū carcerē huius
urbis. in quo int̄ reliquos iun
ctos. huius famulus tenebat.
martini uirtute fuisse testa
tus ē. uinctosq; ab ergastulo
absolutos. liberos abscessis
se. Erat enim huiusmodi car
cer. ut sup̄ struem tignorū.
axes ualidi sup̄positi pulpi
tarentur. ac desup̄ qui eos de
opprimerent. insignes erant
lapides collocati. Nihil om
nis & ostiū carceris. sera fer
ro munita. obducta clau pes
sulo obserabatur. Sed iurō
antistitis. ut ipse relator as
seruit. lapides mouit. pulpi
ta disiecit. catenas confregit.
& trabē que uinctorū coar
tabat pedes aperuit. Ac nec

restrato ostio. homines pacra sub
 leuantes. foris tecto patente
 pduxit. Dicens. ego sum mar
 tinus miles xpi. absolutor ur
 Abscedite cu pace. & abite se
 curi. Sed cu nos ad regē a cce
 dentes. huius uirtutis diffa
 mare m miraculū. affirma
 uit rex. quosdā ex his qui ab
 soluta fuerant ad se uenis
 se. Atq. compositionē fisco
 debitā. quā illi fr̄u uocant.
 se fuisse reus indultā. hoc aut
 factū est. ante quatuor festi
 uitatū dies. In anno memora
 ti regis. sexto decimo. **XXVII.**

DE HIS QUAE AGNES RETVIT.

Venerabilis uero agnes. picta
 uarū sc̄i monialiu abbatisa.
 relatū sibi ab ipso cui contigit.
 treuerico negotiatore. rem
 miraculi puenisse. sic r̄c̄ulit.
 Dum inquit mettis accessissem.
 appellat me negotiator un
 de essem. Dixi. de picta uis.

Dicit mihi. si aliquando ad basili
 cam beati martini tuonos oc
 currissem. Dixi quod quomodo
 in austria ambulassem. sic ibi
 me p̄sentassem. Dixit mihi. qua
 le beneficiū domni martini
 senserat. Dū m̄ctis salē nego
 tiassē. & ad pontem mettis
 ad plicius sē. Dicit. Domne
 martine. me & puricellos
 quos habeo. & nauicellā meam
 tibi cōmendo. Inter hoc recu
 bantes in naue. om̄s con dormi
 uim. mane excitans me cum
 puricellis. quos me cū habebam.
 Inuenim nos ante portam tre
 uericā. Nescientes quomodo
 uenissimus. qui nos adhuc
 mettis credebam consistere.
 Quare ratione aut nauigatū est.
 aut uolatū. Sola cōmendati
 one beati martini. nec fluiu
 um sensimus. & mosellae tu
 mescentes undas naufragas
 euitam. Et quod satis ē. int̄

saxa nocturno tempore p̄teri
mus incolomes. Non nauta ui
gile. n̄ uento flante. n̄ remodu
cente. **XXVIII. DE VIRTUTIB;**

Tempore post habito. cuiusq̄
ad pietatem accessisse m̄ ur
bē. libuit gr̄a tantū orationis.
monasteriū loco tigiacense
adire. qđ congregata mona
chorū caterua. locauerat
uir beatus. Ibi enī mortuum.
primū suscitasse legitur. Et
ex illo ad episcopatū ductus.
scribitur. Ergo desideratum
ego ex p̄ens. locū p̄sternor
ad cancellos anguli. in quo
dicitur. defuncti sp̄m redu
xisse. Post effusas uero cū ora
tione lacrimas. ac celebratas
sollemnit̄ missas. p̄contor
Abbatē. si aliquid miraculū
ibi dñs ostendisset. Asseruit
que ille. corā qui ibi aderant
fratrib. plerūq̄ ibi illumi
nari caecos. ac debiles in te

grari. Quid tam nupsit gestū
inquit. tibi dñe quia sollicit
inquiris. euoluā. Mulier que
da uicina loci huius. paraly
sis humore p̄culsa. officii
membrorū omnium. usq̄ qua
que p̄diderat. Quae carru
cae imposita. bubus trahen
tib. ferebatur. Circuens do
mus diuitū. ut inopiae sue
expleret necessitate. Ergo
cū delata ad hunc locū. pa
uimento p̄sternitur. lento
conamine accedens. uelū de
uota osculatur. dicens. Hic
te beate confessor a deē cre
do. hic te mortuū suscitasse
testificor. Confido enim qđ
si uolueris. poteris me salua
re ac sanitati restituere. si
cut quondā disruptis infer
ni faucibus. defuncti animam
reduxisti. Hęc effata. genas
lacrimis rigabat ubertim.
Ac statim implēa oratione.

que quod aridū . que quid con-
tractū . que quid dissolutum
fuit . redintegratū ē mulieris
in corpore . ab exiliis antistitis
uirtute . Similis sorte & alius
paralyticus . ad hoc accedens
monasteriū . ut uelū ipsius
cancelli attigit . a mota om-
ni debilitate . sanus abscessit .

D istat autē ab urbe pietaua .
quasi stadia xlta . **xxviii.**

DE FONTE QUAS ORIRI OBTIN.
Ex inde egressi . se omnium t-
rrioriū ingressi sumus . Cūq-
in quodā conuiuio . de beati
martini uirtutib . fabulare
mur . hec mihi unus eciuibus .
affirmantib . alus uera ē . fide-
lit̄ r̄x̄ul̄it̄ . Na iogialo uilla
ē . in hoc territorio sita . Ad quā
cū sēs . martinus . adhuc super-
stes in corpore ad iux . obuiū
habuit iurū . exhibentē aquā
cū uasculo . Erat enim puteus
ille . de quo hanc exhibebat .

situs in ualle . quasi mille passus
a uilla . ex eo incolae haustam
deferrebant aquā . Tunc ait uir
dī homini aquā ferenti . Queso
dilectissime . contine manū
tuā . & huic a sella quē sedeo .
paulolū aquae ad bibendū
indulge . Qui ait . Si necessa-
rium ducis . animal tuū ad a-
quare . accede ad puteū . &
hauriens dabis ei . Nam ego
quod cū labore de uili . n̄ prae-
bebo . Et hec dicens . p̄terit .
Quo discedente . ueniens muli-
er . & ipsa deferens aquā in
ulna . dixit ei similiter uir-
dī . Quē ac si rebecca quondā .
audiens nuntiu dī . & tibi
p̄beo ait . & asino tuo potum .
Nec mihi labor ē . ut iterū hau-
riā . tantū uoluntas tua si-
at qui iter p̄gens . necessita-
tē patris . Et posito uascu-
lo . dedit asino illi bebere .
Quē iterū hausta aqua . in

plato uasculo. reuertebatur
ad uilla. Quā psequens sc̄s ait.
Redda tibi pro mercede benefi
cium. quia ad aquam asinum
meum. Et positus genibus in terra.
orauit ad dñm. ut in loco illo
fontis ostenderet uenam. Ac
statim consummata oratione.
disrupta terra. fontem immen
sum. populis admirantibus pa
tescit. qui usq. hodie benefi
cium p̄b̄ hominibus. comanenti
bus in agro illo. In huius enim
fontis ore. ē lapis in testimo
nium. qui uel stigmatur & in & a sel
lullius. super que sedit sc̄s antis
tes. xxx.

N DE INCENDIO VRB PICTAUE.
Nec illud silem puto. quod hoc
tempore. cū plato episcopa
tū pictaue urbis adeptus ē.
uirtus sc̄i fuit ostensa. Domi
ad uincta ecclesiasticae do
mū. incendio maximo crema
batur. ac scintillae cū carbo

nibus domus ecclesiae uen
to impellente cadebant.
Sed ille de puluere beati sepul
chri secū habens. eleuato chri
smario contra ignem. exortus
subito uentus. uento illi con
trarius. flammam tecto eccle
siastico decedentes. aliam
pepulit in partem. & sic domi
ecclesiae liberata ē. xxxii.
DE PUERO A FEBRE SANATO.

Cum autē puer eius in ualitu
dine. a cerbissima febre ex
ustus iaceret in lectulo. & iam
quasi exanimis haberetur.
ut de hoc puluere delicto.
porrexit infirmo. protinus
fugata febre. puer conua
luit de labore. Sed ad basi
licam sc̄i redeamus. xxxiii.

DE LEYDUISO AMENTE AC DEBIT.

Cum autē ante hos annos.
terremotus ualde de terra
concuteret. cuncta quae ualde
mouerentur. quasi in uno

momento casura. leudulfus qui
da uehementer ab eo excussus.
n̄ solū sensu multatur. sed & iā
omnib. membris. debilis ē ef-
fectus. Qui ueniens ad basili-
cā sc̄i tironos. & orationi in-
cūbens. & uoce reddita. &
sensu. & membris omnib. qua-
si rediuiuis. sospes ē redditus.

XXX. III. DE HOMINE VINCTO.
Nec illud p̄mittendum
puto. quod innocenter ho-
mo accusatus. p̄ calūnias ma-
lorū. adducebatur ad ur-
bem uinctus loro. ut trude-
rētur ergastulo. Cūq; ante
basilicā sc̄i p̄erapti. in pu-
blicū adductus aggerem
deuenisset. dissolutę sunt
man̄ ei. Dix̄q; custodib. In hoc
appar̄ mea culpa quā dici-
tis. eē inuine. cū meę man̄
diuinitus resolute. Tunc il-
li indignantes. artus eū re-
uinxerunt. & insup̄ adhuc

alio loro ligamina directo. ut
ita dicā. uincula ipsa uinxer̄.
Contigit autē eo tempore. ut
nos de basilica sc̄i martini. p̄
plateā ueniremus. Hic autē cū
nobis in obuiā uenientes. ap-
ppinquarent. ut primū sc̄i
basilicā homo uinctus aspexit.
Statim solute sunt man̄ eius.
Exiliensq; de cauallo. in quo
sedebat. pedes n̄ros arripuit.
exponens se iniuste damnari.
Sicq; nobis cū iudice colloquen-
tib. absq; fatigatione disces-
sit. **XXX. IIII. DE MUTO OBMUT.**

Coniuinx serenati hominis
n̄ri. dū de agricultura. iuro
p̄misso redire. subito inter
mandelapsā comitanū. ter-
rē corruit. Ligataq; lingua.
nullū uerbū ex ore potens
proferre. obmutuit. Interrea
accedentib. ariolis. ac dicen-
tib. eā meridiam demonis in
cursū pati. ligamina herba

rum. atq. incantanti uerba
preferbant. Sed nihil medica
minis. iuxta more conferre
poterant petiunt. Cūq. fa
milia mixto ululatu p̄stre
peræ. filius ei. ad neptē nr̄am
cūstēniā anhelus occurrit.
nuntiāns matrē suā. extre
mē uitę terminū attingisse.
Que adueniens. a degrotācāq.
uisitans. a motis ligaminib.
que stulti indiderant. oleū
benedicti sepulchri. ori eiu
fudit. caeteraq. soluit. Mox ser
mone reddito. nequitiaē do
lo interempto. aegria con
ualuit.

XXXV.

DE FRIGORE TICIS SANATIS.

Tempore autē. quo post obi
tū gloriosissimi regis guin
rāmi. chil dibertus rex. au
relia nensē urbe. adiuu. pu
er unus aulicorū. graui ter
atypho tertiano. acceden
tib. quoq. febribus. tremore

supueniente quātibatur.
Id cū nobis fuisset quæsti. si de
puluerē scī sepulchri por
rexim. quod hauriens. com
presso in morte conualuit.
In sequente uero nocte. au
diē illē quo frangere sue
uerat. aduenisse. uidit
p̄uisū aduenientē p̄sonam
terribilē. dicentēq. sibi.
Ecce iam tempus tui tremo
ris aduenit. quid dissimu
las. Age quod consueuisti.
Hæc eo dicente. aduenit
uir quidā uultu splendidus.
caesarie nuuus. uultu deo
rus. dicens. Et tremueris.
sed facito signū crucis ue
nerandę sup̄ frontem tuā.
statimq. sanaberis. In hac
uisione experget factus. mo
nitus hoc signaculo quod fu
erat uisū. nūquā ulterius
que p̄tulera. et passus ē. Ab
hoc typho reginę puella

fatigata. potu huius sc̄i me
dicaminis sumpto. sanata ē.
H istalib. uirtutib. quas p̄cū
on̄s operari dignatus ē. glo
riosus habetur in mundo.
Ora | rome .xxx.vi. DE CEIS
ENERGUMINIS AC PARAT.

Non post multos dies. cū
solemnia sc̄i. dies annū
us r̄culissē. nos a rege re
gressi. festiuitati affuimus.
In qua quatuor caeci lumi
ne r̄cepto. regressi sunt.
Duo energumini mundati.
Duo paralytici contracti. re
stituti gressib. in colomes
redierunt. .xxx.vii.

DE CARCERARIIS ABSOLUTIS.

Post paucos uero dies. cū
culpabiles quosdā urbis
turomicæ. iudicis senten
tia carcerali erga stulo con
clusissē. lamentantibus
uinctis. uirtus beatic̄i fesso
ris apparuit. Quæ disrup

tis uinculis copeditorū. libe
ros in basilicā abire p̄misit.
Sicq. hia iudice relaxati. ad
propria abscesserunt. .xxx.
viii. DE MAURANO MUTO.

Quidā in regione cantā
bric. mauran̄ nomine.
mane a lectulo c̄surgens.
dū de domo egreditur. ui
sū ē ei. quasi ab aliquo percus
sus fuerit in ceruicē. Qui
p̄tinuiterrā ruens. factus
ē tamquā mortuus. puta
batur. Quarta autē die.
ap̄tis oculis. nihil pot̄rat
loqui. Ablata enī ei fuerat
fandi facultas. Auditis autē
beati martini miraculis.
unū trientē nauis por
rigit. inueniens cū supplica
tione. ut eū ad beati ant̄is
tit̄i templū deferrent.
Quib. abeuntib. ille ad do
mū suā reuersus. uidit
ante pedes suos aureum

in similitudine triontis. Quo
assumpto pensatoque unius
solidi appensus ē pondere.
Quod ille cernens. dixit intra
se. Reddidit mihi uirtus be
ati martini. meritū p̄ fenore
quod ei templo direxi. Et accen
sus desiderio. uoluit in unā
atque in alia nauē conscende
re. sed a parentibus retentus.
Reperta autē tertia nauē.
rē ineri penitus n̄ potuit.
Qua ascensa. cū impellente
uento. altū mare ingressi
fuisse. os ei uirtus sc̄iantis
tū reserauit. Qui extensis
ad caetū manib. locutus ē
dicens. Grās tibi ago om̄p̄s
d̄s. qui me hoc it̄r sulcare
iussisti. Jam enī prius quā
templū sc̄i tui uideā. eibe
nificus sū reffectus. Quibus
nauigantibus. burdegalae
urbi appulsi sunt. Egres
susque binc de nauē. ad basili

ca sc̄i accedens. ac uotū suū
exsoluens. que scripsim ab
ipsius ore relata cognouim.

XXXVIII. DE ALIO CTRACTO.

Alia uero festiuitate adue
niente. que in hieme celebra
tur. maurellus quidā ex do
mo p̄onteconense. seruis a
gini ducis. qui mense mar
tio p̄ incursionē nescio quā
unius poplitis p̄diderat u
sū. & gressū figere n̄ uales.
adhibito sibi ad genuculū
fuste. ut mos claudorū ē af
fuit. Is cū p̄ tridui orationē
fudisset ad d̄n̄m. quarta die
quod ē in crastinū de festiui
tate. genu directo. sanus
abscessit. **XL. DE CONTRA
CTIS ET CARCERARIIS.**

Post paucos uero dies. homi
nes qui carceris uinculis te
nebantur. diuinitus abso
luti. sc̄i basilicā sunt ingres
si. & p̄ iudicē immunes a da

no laxati sunt. XL.I.

DE PUERO CONTRACTO ET SAN.

Puer quidam manib. pedib. q. contractis. de uilla temel. lo. in pago turomicae urbis. uici ambiacensis. adueniens ad basilicā scī. dū inter reliquos pœentes postularē uictus stipem. uisitatus a scī uirtute. directus abscessit. XL.II.

DE FEBRICITANTIBUS.

Alius quoq. puerulus eugubini p̄br. cū in ualitudine febris nume incidisset. ac examinari ab eade putarētur. de puluere scī sepulchri p̄br. leuans. ac fidelit̄ fimbrias supposito palle. dirumpens. secūd̄ uict. pulueremq. puero hauriendū dedit. fimbrias uero. collo illius alligauit. Mox febre restincta. sanatus ē. Non

disparimodo. & uulfariens p̄br. alteri puero febricitanti. studiū adhibens. & ille p̄tinus febre carens conualuit. XL.III.

DE PRINCIPIO AMENTI.

Principius quidam uir bonus. p̄rocoricae urbis ciuis. a mentia nescio quā incurrisse putabatur. & tagrauit agebat interdū. ut desensu uiderētur excedere. Quod cū multis mensib. p̄ferret. beati antistitis basilicā ex p̄xit. ibiq. ut arbitror. quatuor mensidens mensis. abstinens se a cibo carniū. ac uino. ad ductus ē fessoris beati p̄sidio. in colomis domui sue restitutus ē. XL.IV.

DE CAECO ET CONTRACTO.

Et quia rusticitas hominū. dū parū p̄dicationē sacerdotale sequitur. ipsa

se dīpparat ad offensa. qđ
nup̄ gestu fuit edicā. Leo
nulfus quidā. biturigae
urbis homo. cū foenū secu
issē. m̄ uens ne aduen
tu pluuiae uenientis in
funderetur. & labore suū
pderet. die dominico ma
ne. iunctis bub. ad pratu
dixit. ac sup̄ plastrū
foenū agglomerare coe
pit. Statimq; pes ei unus.
quasi ardens ei uisus ē. Re
uersusq; ad hospitū suū.
quieuit ab opere. Post mis
sarū uero solemnia cele
brata. iterū iunctis bub.
opus coeptū p̄git exple
re. Complētōq; plastro
feno statim oculi ei quasi
a quibusdā aculeis puncti.
dolore maxumū intuler̄.
Quib; cēlusis. numquā dein
ceps aperire potuit. Sicq;
p̄ annū integrū. in cecita

p̄manens. ad festiuitate sc̄i
antistiti de uotus adue
nit. Cuius post diem ter
tiā beneficio. lucē quam
pdiderat recepit. Eo tempo
re & alius ē tractus aduen
ens. uirtute sc̄i directus. p̄
prius gressib; ad urbē suā
regressus est. **XLV. TATO.**

ADE OMNIBUS MEMBRIS MUL
aduenerat quidā ex bri
tannico. nomine mater
man. qui cecus. mutus & c
surdus. manib; contractus.
p̄ quod dā contagiū fuerat.
Et cēctis omnib; membris
a morbo. sol tū huc p̄bebant
homines sustentaculū pa
troni p̄potentis expōit
basilicā. ora tione fu
dit. Ap̄tis oculis. lucem
pditam cernit. manus ad
usū pristinū recepit.
Et se saluātū beati antist
ititū uirtute admirans

sospitatis suae gra. a multis
munera capit. De quib. n. mul-
los. ab uigo captiuitatis ex-
emit. XLVI. DE INCENDIO

BURDIGAL. Q. B. S. M. I. X. T. I. N. C. T. O.

Presenti quoq. tempore.
apud burdegalensem ur-
be. domus una ignib. copre-
hensa. uehementer coepit ex-
uri. Cumq. flāmis hinc &
inde spatiantib., aliae do-
mus huic discrimini subia-
cerent. nec esse dubium.
tas de huius fomitis calore
depassi. cgregatus in circu-
itu populus. nom̄bexi mar-
tini. coepit attentius in-
uocare. & ne uicinas domos.
uirtus ei exuri pmittere &
cū lacrimis deprecari. Sicq.
a deleuata uocē deflentū.
coepit crepitus flāme dis-
cedere. atq. clamantib. illis
ad caelū. aduenit subito
antistite impiente p̄sidi

Collisūq. oratione supplici
incendū. restrinxit p̄ple-
bis lacrimas. qd̄ nequuerat
superare p̄undas. Eo tem-
pore. puer n̄r launouual-
dus. cū graūiter a desente-
ria fatigatus. ut de pul-
uere sepulchri accepit.
ptinus morbo caruit.

EXPLICIT LIBER

**QUARTUS DE MIRACU-
LIS S. MARTINI I. I.**

[Faint, mostly illegible text in the right column, likely bleed-through from the reverse side of the page.]